

WayScience

VII Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція

«Сучасний рух науки»

Редакція Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience»

Матеріали подані в авторській редакції. Редакція журналу не несе відповідальності за зміст тез доповіді та може не поділяти думку автора.

Сучасний рух науки: тези доп. VII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 6-7 червня 2019 р. – Дніпро, 2019. – 1977 с.

VII міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасний рух науки» присвячена головній місії Міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience» – прокласти шлях розвитку сучасної науки від ідеї до результату.

Тематика конференцій охоплює всі розділи Міжнародного електронного науковопрактичного журналу «WayScience», а саме:

- державне управління;
- філософські науки;
- економічні науки;
- історичні науки;
- юридичні науки;
- сільськогосподарські науки;
- географічні науки;
- педагогічні науки;
- психологічні науки;
- соціологічні науки;
- політичні науки;
- інші професійні науки.

Дніпро – 2019

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Новосьолова Альона Костянтинівна

Процес взаємозближення і утворення нових зв'язків України з іншими країнами світу призвів до підвищення інтересу іноземних громадян до навчання і здобуття дипломів в українських закладах вищої освіти. Вивчення української мови, згідно з чинним законодавством України про освіту [2], є невід'ємною частиною навчального процесу в усіх установах вищої освіти.

В українській мовознавчій науці існує низка наукових досліджень різного спектру у галузі лінгводидактики. Лінгвокультурологічний та комунікативний аспекти методики викладання української мови як іноземної розглядають у своїх працях Т. Касьяненко, О. Мацько, І. Жовтоніжко, А. Кулик, О. Торстинська, С. Яворська, Н. Бородіна, О. Туркевич та інші. Вони зробили неоціненний внесок у сферу методології, однак питання організації навчального процесу, добір методологічної основи, використання інноваційних технологій, застосування інструментальних засобів під час викладання української мови як іноземної є недослідженими, або дослідженими фрагментарно, що зумовлює актуальність розгляду цих питань.

Методика викладання української мови як іноземної – це самостійна педагогічна наука, що досліджує теоретичні й практичні закономірності процесу викладання української мови як іноземної в різних умовах. Співвідносним із методикою викладання УМІ в українській науці є термін «лінгводидактика» [5]. Саме це поняття вчені пропонують вживати на позначення інтегративної науки, що досліджує теорію навчання мови. Дисципліна «Українська мова як іноземна» потребує специфічного підбору методів викладання, бо навчання повинне

відбуватися з урахуванням комунікативних потреб іноземних студентів, їхніх пізнавальних інтересів і виховних завдань, які постають перед викладачем.

Оволодіння іноземною мовою – тривалий процес лінгвокраїнознавчого пізнання. Студент-іноземець починає вивчення української мови з фонетики, наступний етап – граматики, лексики, синтаксис. Проте теоретичне вивчення мови поступається виробленню практичних навичок студента, бо саме під час спілкування в умовах професійного або повсякденного життя мова засвоюється краще, швидше та ефективніше. «Українська мова як іноземна» викладається для іншомовних студентів із метою розвитку в них мовленнєвої активності та вмінь практичного використання мови в навчально-професійній сфері та сфері побуту. Завдання викладача-філолога – розвиток та становлення активної, творчої особистості фахівця-іноземця. Першочергове завдання кожного викладача української мови як іноземної – навчити студента-інофона спілкуватися, метою цього спілкування є професійний контакт з людьми, що здійснюється у формі діалогу. Тому, частіше у процесі навчання використовується метод бесіди.

Бесіда відноситься до найдавніших і найпоширеніших методів дидактичної роботи. Провідною функцією даного методу є мотиваційностимулююча. Бесіда – це метод навчання, який може застосовуватися на будь-якому етапі заняття з різною навчальною метою [4]. В процесі бесіди також розвиваються увага, пам'ять та уява іноземного студента. Комунікативний підхід до навчання передбачає ефективну адаптацію іноземних студентів в українському мовно-культурному середовищі. В південно-східних регіонах України ця проблема постала дуже гостро, тому що більша частина населення російськомовна, через це велику роль у навчанні української мови як іноземної відіграють інноваційні технології. Їх використання на заняттях може заповнити брак мовної практики у реальному середовищі.

Під час навчання української мови як іноземної слід використовувати орієнтацію на оволодіння усним мовленням, відтворення мовного середовища, постійну усно-мовленнєву практику, вилучення рідної мови чи мови-посередника з процесу викладання (хоча на початковому етапі

допустимо її використання), семантизацію лексики за допомогою наочності, тлумачень, синонімів, антонімів, наведення ряду спільнокореневих слів, з'ясування морфемного складу слова, використання мовленнєвих зразків і моделей, які розширюються у процесі вивчення мови. Все це має на меті вироблення мовної здогадки та інтуїції, коли студент не намагається перекласти з рідної мови на мову, що вивчає, а свідомо відтворює вивчений матеріал, коригуючи його залежно від мети, умов мовленнєвої ситуації або позиції співрозмовника [3].

Обов'язковим у комунікативній методиці викладання мови як іноземної є використання у розмові зі студентами-іноземцями наочних методів навчання: ілюстрації, таблиці, відеофільми, комп'ютерні презентації тощо. Залучення до процесу спілкування та пояснення інструментальних засобів активізує інтерес та залучає тих, хто вивчає мову, до активної роботи.

Навчання української мови як іноземної має відповідати вимогам часу, опиратися на останні досягнення, прогресивні здобутки науки та техніки.

Інтернет-технології можуть слугувати для викладача підтримкою та опорним компонентом при підготовці до заняття. Сьогодні найпоширенішим інноваційним інструментом наочного навчання є презентації, що розробляються у програмі Power Point. З її допомогою викладач сам стає режисером заняття. Проста у використанні, ця програма дозволяє педагогові створити анімаційні слайди з додаванням різноманітних відео- й аудіоматеріалів, які допоможуть студентіві-іноземцю легко засвоїти новий лексичний або граматичний матеріал.

Отже, засвоєння нової мови іноземними студентами неможливе без використання інноваційних методів, інтерактивних технологій, комп'ютерної комунікації, без постійного тренування та застосування набутих знань у мовленнєвій діяльності. Удосконалення традиційних методів викладання за допомогою долучення сучасних технологій нададуть можливість викладачам покращити результативність навчального процесу і рівень знань студентів.

Список літератури:

1. Бей Л. Б. Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів / Л. Б. Бей, О. М. Тростинська // Вісник Харківського Національного університету ім В. Н. Каразіна № 12. – С. 42–49. 2. Закон України «Про освіту» // www.osvita.org.ua
3. Касьяненко Т.А. Викладання української мови як іноземної: принципи оптимізації та інновації // Культура народів Причорномор'я. — 2013. — № 257. — С. 7-10
4. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М.: Педагогика, 1981. – 186 с.
5. Туркевич О. Методика викладання української мови як іноземної: розвиток науки і становлення терміна / О. Туркевич // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2009. Вип. 4. С. 137–144